

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 13.10.1981, sp. zn. Tz 42/81, ECLI:CZ:NS:1981:TZ.42.1981.1

Číslo: 3/1983

Právní věta: I. K ukládání pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. ř. I. Jestliže obviněný bezdůvodně odmítne podrobit se odběru krve ke zjištění obsahu alkoholu v ní podle § 114 odst. 2 tr. ř., lze tento úkon na něm vynucovat uložením pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. ř. Pořádkovou pokutu mu však lze za to uložit jen jednou a nikoliv opakovaně. II. K ukládání pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. ř. II. Za nedodržení lhůty k odůvodnění odvolání stanovené v § 249 odst. 1 tr. ř. nelze uložit pořádkovou pokutu podle § 66 odst. 1 tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 13.10.1981

Spisová značka: Tz 42/81

Číslo rozhodnutí: 3

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Lhůty v řízení, Odvolání, Pokuta pořádková

Předpisy: 141/1961 Sb. § 66 odst. 1
§ 249 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil usnesení předsedy senátu krajského soudu v Praze ze dne 19. března 1980 sp. zn. 5 To 95/80.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Mělníku ze dne 31. 1. 1980 sp. zn. 2 Tz 176/79 byl obviněný P. F. odsouzen pro trestné činy opilství podle § 201 tr. zák., ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák. a maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák. k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání tří roků v první nápravně výchovné skupině a k trestu zákazu činnosti spočívající v řízení motorových vozidel na dobu tří roků.

Proti tomuto rozsudku podal obviněný prostřednictvím svého obhájce JUDr. V. J. včas odvolání, které odůvodnil dodatečně.

Pravomocným usnesením předsedy senátu krajského soudu v Praze ze dne 19. 3. 1980 sp. zn. 5 To 95/80 byla podle § 66 odst. 1 tr. ř. obhájci JUDr. V. J. pořádková pokuta ve výši 300 Kčs s

odůvodněním, že v rozporu s ustanovením § 249 odst. 1 tr. ř. odvolání, které podal za obviněného neodůvodnil ve lhůtě uvedené v § 248 odst. 1 tr. ř.

Proti tomuto usnesení podal generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Uvedl, že lhůta stanovená v § 249 odst. 1 tr. ř. pro odůvodnění odvolání je pouze lhůtou pořádkovou, jejíž nedodržení nemá žádné následky. Odvolání obhájce i prokurátora může být odůvodněno i po uplynutí této lhůty, popř. nemusí být odůvodněno vůbec. Nejsou proto splněny podmínky pro uložení pořádkové pokuty podle § 66 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal správnost napadeného usnesení, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že byl porušen zákon.

Podle § 66 odst. 1 tr. ř. může být předsedou senátu potrestán pořádkovou pokutou do 500 Kčs ten, kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo se k soudu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu daného mu podle tohoto zákona. Uložení pořádkové pokuty je tedy jedním z prostředků, jimiž orgány činné v trestním řízení působí k tomu, aby byla zachována potřebná důstojnost jednání před těmito orgány ze strany ostatních jeho účastníků, a dále k tomu, aby tito účastníci respektovali příkazy (dané podle trestního řádu), u nichž neuposlechnutí má zpravidla za následek, že nelze vyřízení věci včas ukončit, nebo nelze ve věci spravedlivě rozhodnout. Jde zejména o případy, kdy se k orgánu činnému v trestním řízení nedostaví předvolaná osoba, kdy svědek neoprávněně odmítne vypovídat (§ 100), kdy osoba neuposlechne výzvy k vydání věci (§ 78 odst. 1), kdy povinný neuposlechne povinnosti k prohlídce těla nebo k podobným úkonům (§ 114) apod.

Podle § 248 odst. 1 tr. ř. odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

Podle § 249 odst. 1 dovolání prokurátora a odvolání, které podává za obžalovaného jeho obhájce, jakož i odvolání, které podává za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu její zmocněnec, musí být ve lhůtě uvedené v § 248 tr. ř. odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve které části je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Je nesporné, že v posléze citovaném ustanovení jde také o příkaz. Tento příkaz daný trestním řádem nelze však ztotožňovat s příkazy, které má na mysli ustanovení § 66 tr. ř. To proto, že odvolací soud má za povinnost postupovat podle ustanovení § 254 tr. ř., v němž je vyjádřen tzv. revizní princip, jímž se má zaručit přezkoumání všech výroků rozsudku, proti nimž může odvolatel podat odvolání, i zákonnost postupu řízení, které těmito výroky předcházelo, a to jednak v zájmu zákonnosti rozhodnutí, jednak v zájmu odvolatele, který nemusí být vždy schopen všechny vady rozhodnutí a řízení rozpoznat a na ně poukázat ve svém odvolání. Povinnost dodržet tento postup má odvolací soud i za situace, že odvolání není osobami uvedenými v ustanovení § 249 odst. 1 tr. ř. ve lhůtě tam uvedené odůvodněno.

Nutno proto lhůtu v tomto ustanovení uvedenou považovat pouze za lhůtu pořádkovou.